

ÚSMĚVY

Úsměvů, úsměvů na tisíc –
tak jaro vždycky se vrátí!
Kdo chtěl by tu o žití přemýšlet,
kdo jeden úsměv mu brátí?

Úsměvů, úsměvů na tisíc
kvete a září a zvoní;
a kdeže je duše tak ubohá,
že úsměv nepad by do ní?

Co květů na stromech, na lukách,
co včel a motýlů v letu,
každý je smavým polibkem,
jenž patří celému světu!

ČESKÉ PÍSNĚ

SKOTSKÉMU PŘÍTELI
PANU JOHNU MUIROVI

NAŠE ZEMĚ

Naše země krví otců potřísněná,
každá hrouda jejich slzou prosycená.

Každý kámen jejich bojů pomník svatý,
každý děj jich silou, slávou vrchovatý.

Co hledíme po těch luzích, horách plaše? –
Vždyť jsou krví, slávou, žalem celé naše!

SVATÝ KRAJ

Buď pozdraven, ty svatý kraji,
jejž za otčinu Bůh nám přál,
kde rudobílé barvy vlají
od Šumavy až k Tatrám v dál,
kde jako zvonů sladké hraní
zní slávský jazyk horstvem, plání,
kde podle bratra stojí brat
a od kolébky do skonání
je hrdý svou tě matkou zvát.

Zde Václav trůnil, kníže míru,
vlád Otakar, náš český lev,
zde za volnost a otců víru
zved Hus a Žižka korouhev;
zde prapory tvé zašlapány,
zde kosti reků rozmetány –
a z jejich prachu, z věků béd
jak osení nad orné lány
tvůj čacký lid vždy znov se zved.

Za blaho tvé a volnost tvoji,
za práva zdar a křivdy zhyn,
ať k práci voláš nebo k boji,
hle, při tobě tvůj stojí syn!
Co zašlapáno v prach a bláto,
co znesvěceno, v pouta jato,
co zmařil člověk nebo čas,
co bezprávím a mečem vzato,
vše bude jednou naše zas!

Buď zdráva, vlasti plná krásy,
a spočiň mír na skráních tvých,
a o tvé hory na vše časy
se rozrážej hněv bouří zlých.
Jak věky stálas nerozborná,
na věky věků velká, vzdorná
a hrdá ve své síle staň; –
a páž tvých synů láskou svorná
a Bůh tě, drahá vlasti, chraň!

OSMÝ LISTOPAD

Ten osmý listopad
vždy smutně tak se vrací,
když z pokosených lad
květ poslední se ztrácí
a zamžená je planina;
však srdce, srdce vzpomíná!

Jak v bouři zimavé
list rudý sypou buky,
na pole krvavé
ty české lehly pluky,
a udeřila hodina;
však srdce, srdce vzpomíná!

Meč zlomen, do lůna
si země vzala reky,
a sirá koruna
a žezlo dlouhé věky
se pavučinou opíná;
však srdce, srdce vzpomíná!

A v osmý listopad
přes Prahu zamlženou,
když půlnoční je chlad,
se české pluky ženou; –
jen mžik, a zmizí vidina –
ó srdce, srdce vzpomíná!

RUFŮV DEN

Kdo to volá v noční dobu
v Svatovítském chrámu z hrobu,
kdo to volá v Rufův den? –
hlasem plným stesku, žalu,
že se chví řad mrtvých králů:
„Zase věk, a nepomstěn!“

Zase krůpěj krve vřelé
vtekla v srdce zledovělé,
zase jednou za sto let
velký, mrtvý král se zvedá,
slouchá k Praze – líc tak bledá:
„Nepomstěn –,“ a klesá zpět.

Šestkráté za šest set roků
krvavého krůpěj moku
roznítla v oku žár,
šestkráté vztáh k meči ruku,
neslyšen jsa nikým z vnuků,
v rakev zas kles Otakar.

O Moravském dál sní poli,
a když chrámem zahlaholí
„Chraň nám krále!“ lidu hlas,
svraští se ty brvy šeré
a na bledou tvář se dere
slza zpod královských řas.

JAK OVĚTRALÉ SKÁLY

Jak ovětralé skály,
jak duby v lese,
ta hrstka reků řekla:
„My nevzdáme se!“

A za vlast bojovali,
a za vlast padli;
jich meče zrezavěly,
jich paže zchladly.

A vnuk již zapomíná,
kde leží v prachu;
jich rovy slunce koupá
v krvavém nachu.

A noční vítr hvízdá
po smutné pláni,
již oni milovali
až do skonání.

NA HROBECH ČESKÉ SLÁVY

Na hrobech české slávy
kvet blín už dlouho dost, –
teď vzhůru, české hlavy,
je čas, by vavřín rost!

Je čas, by vavřín vzkvétal
z těch ušlapaných lad,
jak na skrání Žižka vplétal
jej kdys a Poděbrad!

Na hrobech české slávy
už natruchleno dost, –
je čas, by vstala z návy
ta stará rekovnost!

Kde věky zněly stesky
a meče trávil kaz,
ať jednou staročesky
to zahlaholí zas!

A kde to znělo hranou,
ať život omládá,
– a muž odpoví ranou,
kde rána dopadá.

Ó, SLUNCE VYJDE ZAS!

Ó, slunce vyjde zas,
jak slunce zašlo kdysi,
a bude opět jas,
kde těžké mraky visí,
a tam, kde volnost zabili,
se volnost opět vzkřísí!

Ten smutný český luh
se rozveselí znovu,
ač vítěz táhnul pluh
přes hrobku hrdinovu,
vnuk najde ji, a přísámbůh,
on přihlásí se k slovu!

Pak hledí odklopí
rek starý, jak se zjeví,
a dítě pochopí,
co muž dnes ani neví,
a dechne rek a odvane
voj nepřátel jak plevy.

ČTYŘI PÍSNĚ SOKOLSKÉ

I NA PŘEDNÍ STRÁŽI

Na přední stráži, jako prahy skalné,
muž podle muže, podle štítu štít,
zrak pevně upřen v bouřné vlny kalné
a v prsou lásky žár, ve tváři klid,
k tvé obraně, ó česká vlasti, stojí
tvých synů pluky pevně sevřeny;
a nad hlavou, vln hněvném ve příboji,
jim vlaje prapor běločervený.

Za nimi v dál kraj český leží svatý,
luh, žírná pole, šumné lesiny,
vesnice, města, osamělé chaty,
a na údolí, pláň i výšiny
se z boží ruky požehnání snáší –
a přece jako stesk to doslýcháš:
„Ty, česká země, – pročpak nejsi naší?!“
„Ó, jest a bude!“ volá přední stráž.

Viz, jak se pluky řadí na obranu,
slyš ze rtů tisíců to hromem znít:
„Co česká ruka sila na tom lánu,
to česká ruka chce a bude žít!“
Ať zrno žitné, ať to ducha setba,
vše bude naše, zítra jako dnes,
a nepřátel ať hrozba nebo kletba
se roztříští jak mrak o skalný tes.

Jen prapor vzhůru! Kpředu jménem Páně!
a vzejde slunce, volnost z mrákavy,
když každé na vlast namířené ráně
se věrná česká prsa nastaví.
Jen věrně, srdcem k srdci, paži k paži
stůj v svatém boji českých mužů pluk,
a těm, kdož padnou dnes na přední stráži,
kdys žehnat bude vlast a šťastný vnuk.

II KUPŘEDU!

Kupředu, kupředu, zpátky ni krok!
sokolí heslo je stále;
znělo už k pochodu mnohý tak rok,
znít bude na věky dále.
Kupředu, kupředu, dokud je dech,
pro slávu, blaho a zdar našich Čech!
Kde vlasti nepřítel, kdeže tu sok?
Pochodem přes něho dále!

Napřed se nastaví čelo a hruď,
prapor než roztrhán v kusy. –
Kdože to poroučí: „Otrokem buď!“?
Kdože tu poslouchat musí?!
Někdo-li poroučí: „Poslouchej mne!“,
zahřmí to na odvěť: „Však ještě ne!
Vlast matku udeřit má-li kdo chuť,
dřív syna skoliti musí!“

Však ještě při druhu stojí tu druh,
Čechy jak vídala Sláva. –
Naše ta země a náš je ten luh,
kde sokol perutí mává!
Kupředu, kupředu, krok nikdy zpět,
s rachotem bubnů jak v boj chodil děd!
Však živ je doposud náš starý Bůh.
Vlast česká navždy buď zdráva!

III HOJ VZHŮRU, PESTRÝ SOKOLE!

Hoj vzhůru, pestrý sokole,
hoj vzhůru na svou stráž,
nad nejvyšší hor vrchole,
ó leť, co síly máš!
Jen dál, jen dál, jen výš a výš,
až nad oblaků lem:
až od hor k horám uvidíš
tu celou českou zem.

Máš ocelové perutě
a ocelový spár,
a v dol jak hledíš napnutě,
máš v oku blesku žár. –
Jen dál, jen dál, jen výš a výš;
hle lovce! – chraň se, chraň!
Čím v letu výš, tím bude spíš
ti k smíchu jeho zbraň.

A co to jáásá po kraji,
ty sokolíku můj?
To tisícové dívají
se vzhůru na let tvůj.
Jen dál, jen dál, jen výš a výš!
tys naší síly vzor,
a ty své mety doletíš
i každé bouři vzdor!

Hoj vzhůru, český sokole,
až v bouřných mraků lem:
ať s vichrem vidí v zápole
tě celá česká zem!
Jen dál, jen dál, jen výš a výš,
a střež nám prapor náš. –
Tvá perut mávej nahoře
a dole naše páž!

IV MUŽNÝM DUCHEM

Mužným duchem vždy a stále,
každým činem o krok dále,
každým rázem křídla výš, –
česká sílo! – plna vznětu,
kdo v tvém chodu, kdo v tvém letu
může tebe srazit níž?

Tam, kde srdce ku pochodu
tluče píseň za svobodu,
neochabne v boji páž;
tam, kde ruka tiskne ruku,
v nepřátelských bouří hluku
neskloní se prapor náš.

Naše tvrze nedobyty,
naše štíty nerozbity,
nezlomena naše zbraň!
Česká sílo, jako skála
kdes tak celé věky stála,
co je tvoje, dál si chraň!

Mužným duchem vždy a stále,
každým činem o krok dále,
každým rázem křidel výš; –
český vzdore, blesk ni hromy
tvoji šíji nepodlomí,
dokud sám ji neskloníš!

STARÁ GARDA

Stará garda? – tak se táží
s úsměvem ti mladší v boji.
Inu ano, na své stráž
stará garda ještě stojí.
Jak se stalo, neví sice,
ale je to pravda celá:
už ji nějak u zbrojnice
mladá chasa zapomněla.

Stará garda! – šedé kníry
a tak dále..., vždyť to víme;
v prsou však kus staré víry,
že co naše, uhájíme!

Od té pušky, na mou věru,
bolí už ty staré kosti,
nesli však ji z jitra k šeru
v staré české poctivosti.

A když v dálce v poplachu bijí,
zasrší jim jiskry z očí,
schýlenou zas vypnou šíji
a jak juni k předu kročí.

Pravda, pravda – dál by rádi,
než už lze tou vrátkou nohou; –
ale k šturmu jsou tu mladí,
ti ať dokážou, co mohou.

Stará garda, než se nadá,
odejde zpod rodné střechy.
Kéž jak ona – garda mladá
hájí dál ty naše Čechy!

ČESKÝM DĚTEM

Kde hlahol zvučí mužných českých slov
a druha druh po mravu otců zdraví,
ať město kryje vás, neb chyše krov,
Bůh žehnej vám, vy mladé české hlavy!

Tak rostete jak našich luhů květ,
jak mladé štěpy v naší ovocnici,
jak mladí orli, než se dají v let,
jak vlasti příští Boží bojovníci.

Vás potřebuje naše rodná zem
jak vláhy, slunce na úhoru vpadlém;
jí sluncem buďte láskou v srdci svém,
čel znojem vláhou, dělnou rukou rádlem.

A bude-li kdy někdo vzít vám chtět,
co posvěceno otců mohylami,
vlast uchraňte, jak uchránil ji děd,
a jako s ním, Bůh také bude s vámi!

NEJSME SAMI

Kdo to říká mezi námi,
že jsme sami, sami, sami!
Za volnost a právo v boji,
kde je člověk, s námi stojí.

Každý, koho pouta tíží,
každý, na nějž pýcha shlíží,
komu z úst kdo skývu bere,
s námi stojí v bitvě šeré.

Každý, kdo má srdce v těle,
poctivost na mužném čele,
záští jenom k násilníku,
s námi stojí, padá v šiku.

A kde lidskost prapor vztyčí,
„Dolů s ním!“ ať křivda křičí,
nechť si padá z ruky jedné,
tisíc jiných zas jej zvedne.

Kdo to říká, že jsme sami?
Pravda, právo, Bůh je s námi!
V celém světě bratry máme
– jen až si je zavoláme!

TAK ZLE NENÍ

Tak zle není, jako bylo
v mnohý zašlý čas,
přečkali jsme mnohou psotu,
přečkáme ji zas.

Bušili jak v kovadlinu
v naši tvrdou leb,
vesele jim odpovídal
husitský náš cep.

Stokráte nás zadupali
jako kroupy klas,
stokráte jsme znovu vstali,
a teď vstanem zas!

Vstanem, jako poražený
z prachu vstane muž:
jenom otrok poslouchává,
když kdo řekne: „Služ!“

A když hrozí pouty svými:
„Teď poslouchej mne!“,
muž s tou tváří ublácenou
vzdorně řekne: „Ne!“

OD ČESKÝCH HOR

Od českých hor
slyš temně řinčet zbroj:
to žene v českou zem
se nepřátelský voj. –
Teď v boj, teď v boj, teď v boj!
Jak bouří vzdor se horský staví bor,
teď za otčinu v boj!

Viz, oblohou
jak rudý šlehnul žár:
to jdou, a s nimi smrt
a okovy a zmar. –
Teď v boj, teď v boj, teď v boj!
Tu rodnou zem chtí roztrhat nám v cár –
teď za otčinu v boj!

Do předních řad
již každý na svou stráž; –
ten svatý český kraj
je dosud náš, je náš!
Teď v boj, teď v boj, teď v boj!
Kdo v žilách krev a v ňadrech srdce máš,
teď za otčinu v boj!

Za otců prach,
za volnost, řeč i chléb,
za každou země píď,
za každý klas i štěp
teď v boj, teď v boj, teď v boj!
Jen bezzemec svou podle sklání leb,
teď za otčinu v boj!

A kdo je muž,
plať krví vlasti dluh;
a lépe mrtev být,
než okovů nést kruh. –
Teď v boj, teď v boj, teď v boj!
Ne otroky, jen muže stvořil Bůh!
Vpřed! – za otčinu v boj.

BYLI JSME A BUDEM

Byli jsme a budem,
jak jsme byli dosud,
ranami a trudem
nezlomí nás osud.

Přes vln burné vzteky
na své české skále
bili jsme se věky,
bít se budem dále!

Prapory jsou zdrány,
krov je hříčkou hromu,
přec jen zbudem pány
my ve vlastním domu.

Ať se moře pění
v krve proudu rudém,
vzdorní, nezlomení
byli jsme a budem!

MLADÉ CHASE

Naši staří odcházejí,
druh za druhem padá, –
vzhůru, naše mladá chaso,
teď je na vás řada!

Staří musí umíratí,
mladí musí žítí,
není času na truchlení,
kde se nutno bítí!

Polnice kdy zahlaholí,
bubny v útok víří,
tam, kde jeden starý padne,
vyskočte zaň čtyři!

Naši staří odcházejí
do andělských kůrů,
slyšíte, jak z dálky velí:
Mladá chaso, vzhůru! –

Kpředu, kpředu, jménem Páně
bez bázně a stále!
Jen ten starý český prapor
neste o kus dále!

HOJ, VY NAŠI PÁNI ŠLECHTICI!

Hoj, vy naši páni šlechtici,
vy jste české země dědici,
vy a naše rody neznámé,
kdypak my si ruce podáme! –

Hoj, vy naši páni zemani,
mlékem, krví českou chovaní,
kdypak vy to přece poznáte,
že k té zemi srdce nemáte!

Hoj, vy naši páni vladyci,
s českým štítem, českou přilbicí,
s českou slávou starém na hrotu
– v srdcích jen tu chladnou cizotu!

Hoj, vy naši páni vojvodi,
kdy se z vás to komu přihodí,
v minulost by paměť obracel,
zač váš rod kdy s naším krvácel!

Hoj, vy naši páni lechové,
v hrobkách vašich leží Čechové,
ale vy už vlasti neznáte; –
kdypak zas jí ruku podáte?!

KOVÁŘ

Stůj pevně při práci a kuj a kuj,
kováři zasmušilý, lide můj,
nechť na čele pot rmutný:
ať temný úder tvého kladiva
obřího srdce tlukem zaznívá
v ten kraj až k smrti smutný!

V svém chmurném klidu, před bouří jak bor,
v své silné duši nepoddajný vzdor,
buš do tvrdého kovu,
jejž dal ti osud, když ti domov bral,
bys pancíř zas a meč si ukoval,
neb kletbu otrokovu.

Jen kuj! – Ať slyšet kladivo tvé hřmít!
V tvou dílnu na sta let už nepad svit
ni na tvé rodné pláně,
jen ten, jenž z ocele ti srší v líc
a v němž, jak buší pěst, duch nezří nic
než zbraně, zbraně, zbraně!

MODLITBA DĚLNICKÁ

Všeho světla zdroji živý,
od věků a na vše časy
velký, silný, spravedlivý
Bože, uslyš naše hlasy!

Ty, jenž luhy oděls květem,
žehnáš zrnů v země lůnu,
skloň se k nám, svým slabým dětem,
u podnoží Tvého trůnu.

Paprsk záře nesmrtelné
sešli v naše sudby tmavé,
žehnej každé ruce dělné,
žehnej každé práci pravé.

Nechcem křivdy, chceme být čisti,
z práce jen ať chléb nám vzrostá,
v potu chceme svou skývu jísti,
jenom ať je slzí prostá!

Tam, kde chléb náš nuzně sytí,
tam, kde krby naše chladné,
radost, úsměv, krása žití,
dej, ať také na nás padne!

Velcí, hrdí toho světa
jako my jsou děti hlíny,
poroba je Tobě kletá,
nechtěls robů – chtěls mít syny!

Ty jdeš září, my jdeme noci;
volajících v těžké době
nezůstavíš bez pomoci,
z propasti je zvedneš k sobě.

Z krve naší, slz a znoje
staví se dnes modlám chrámy;
jeden blesk a slovo Tvoje,
– a Ty budeš dlít v nich s námi!

Ty, zdroj lásky, u Tvých nohou
my, Tvé dítky, všichni s všemi,
Ty, Bůh jeden nad oblohou,
a my bratři na té zemi!

NAD RAKVÍ BOJOVNÍKA

K věčnému odpočinku po těžkém denním znoji
k svých věrných zástupům tě volá žití Pán,
sbor Jeho andělů kde v skvoucí slávě stojí,
a ten, kdo skončil boj, jest palmou uvítán. –
Zde anděl jediný se k tobě sklání
a sněžná křídla pne tam k výšinám,
nad ztichlým srdcem tvým, nad bledou skrání:
to anděl pokoje, to anděl míru sám.

Tvé dílo dokonáno, tvůj den se v soumrak schýlil,
a rosa bohatá, hle, padá na tvůj luh,
to hořké slzy těch, jež ty jsi v boji sílil,
jak zchladlou ruku tvou už posléz tiskne druh;
a jak tu stojí v umlknutí tklivém,
tak mnohý šeptá: Již se neprobud!
Mír těm, kdo spí po boji spravedlivém;
naš bojovníku, navždy sbohem buď!

Však vůlí Hospodina, jenž dechem žití vládne,
v prach tělo obrací a tělem činí prach,
co v tebe vdechnul sám, do trouchně neupadne
a zářit bude dál tvých činů skvoucí nach.
Neztichlo navždy silné srdce tvoje,
ač nad tebou se zavřel žití vír; –
dál jeho tep znít bude v naše boje.
Však tvůj buď mír, už věčný, svatý mír!

BRATŘI, DÁLE!

Pevně, pevně, bratři, dále,
v blesku, hromu, svitu hvězd
k volnosti, kam volá stále
povinnost a vlast i čest!
Proti nám a z každé strany
ať se žene vrahů val,
na ránu jak prší rány,
hromem zazní české: Dál!

Dále, dále, vždyť jsme k boji,
kde tak mnohý rek už pad,
vždycky zas tu českou zbroji
dovedli si ukovat.
Však ta cizí zpupná chasa
není z dubů ani skal,
však jsou také z krve, z masa; –
čeští hoši, přes ně dál!

Pevně, pevně, bratři, k předu,
kdo je pravý český muž;
a kdo sketa v našem středu,
jdi a cizím pánům služ!
Kdo však věrným českým synem,
hlavu vzhůru, děd jak stál,
a když v svatém boji zhyne,
naše děti půjdou dál!

ZDRAVICE

Buď zdrav, kdo, věrný vlasti syn,
v zlu, dobru při ní stojí
a miluje ji ze hlubin
i ve štěstí, i v boji;
kdo doufanliv a mužný jest,
když po všem zdá se veta,
a komu český krov a čest
jsou nad poklady světa!

Buď zdrav, kdo celým před světem
je hrd na české jméno,
ač muž, se stane dítětem,
když láskou vysloveno;
však brání ostřím čepele
ji před každým a všady,
– a jest mu jízva na čele
pak nad královské řády!

Buď zdrav, kdo, sněhy na hlavě,
má v prsou oheň juna
a komu v stáří jásavě
zní mladých zlatá struna. –
A zdrav buď jun, když hlaholí
mu k boji pověst dávná. –
A těm, kdo padli na poli,
buď navždy paměť slavná!

ZAS JEDNOU SVOJI

1897

Zas jednou při sobě, zas jednou svoji!
co poklid rozdvožil, zlá bouře pojí;
přec jenom naši jsme v jednom se pluku –
a zas tak bratrsky tisknem si ruku.

Ti, kterým na hlavy sníh už se klade,
ti, jimž plá nadšení na tváři mladé,
kde kteří pracují, myslí a cítí,
ve výhni křivdy v jeden kov sliti!

Pod jedním praporem! – bez všeho hesla,
jako by vichřice nás k němu snesla;
a jak to kladivo do kovu buší,
tep jeden v srdcích, jeden žár v duši.

Pod zdraným praporem zmlklého lidu,
co časy přinesou, čekáme v klidu. –
„Svou vlast si ochraňte!“ z hrobů to duní.
Vy mrtví, ztište se! – Stojíme u ní!

JSME K BOJI ODSOUZENI

Jsme k boji odsouzeni!
Nuž, budem dál se rvát, –
jak osudem to dáno,
tak nutno už to brát;
jak osudem to psáno,
tak nutno už to číst, –
co na tom, víc či méně
že zas o černý list!

Jsme k boji odsouzeni,
však ne, kde pot a krev
na naši tekly líchu,
jen sbírat zrno z plev;
a pohozenou skývu
jen jísti hezky tich,
a co je právo všude,
by u nás bylo hřích.

Co na tom, dnes kdo seje,
co na tom, dnes kdo žnec,
ta naše česká půda
je naše, naše přec!
Stát v boji o věk déle,
to je už jeden plat; –
naš prapor klesne k zemi
jen s tím, kdo na ni pad.

Jen vzhůru, vzhůru, vzhůru!
a každý ve svou zbraň!
kde hrdé české srdce,
kde hrdá česká dlaň.
Sic domluvila děla
a zlomen byl náš cep,
však tvrdá ruka zbyla
a vzdorná česká leb.

A právo zbude právem
a lstí zůstane lest,
kde vroucí láska v srdci
a na čele kde čest.
Svou láskou vlasti štítem
a prací její hrad:
tak věky jsme tu stáli,
tak dál tu budem stát!

KOLEDA
1897

Děťátko se narodilo v Betlémě,
slyšeli jsou brzo o tom v Jeruzalémě;
ani neslyšeli, jako uviděli;
neb ta hvězda v noci svítila tak
tajemně.

Kdo to spatřil z všeho lidu prostého,
každý řekl: „To je něco divného:
do té tmavé noci hvězda také moci!“
Celá zem se vyjasnila jako za dne
bílého.

Zaplesali ku Betlému hledíce. –
Ale král Herodes rozhněval se velice;
řek: „Ta hvězda se mi nezdá, –
toté zrovna jako lidu toho
denice!“

Vtom tu přišli od východu mágové.
„Ano,“ řekli, „ba už je to takové:
dítě chudé bohem bude,
budou se mu klanět všichni světa
králové.“

Herodes král zblednul na svém prestole,
všemu svému vojsku káže do pole;
jízdni, pěší hurtem spěší
do Betléma města pobit každé
pachole.

Panna Marja k jeslím zrovna přiklekla,
ale náhle velice se ulekla;
stál tu anděl boží při chudičkém loži:
„Prchni s Jezulátkem!“ – A tak do Egypta
utekla.

Došla o tom brzo zpráva Heroda;
řekl: „Dítě tesařovo – jakáž nehoda!
Hůře ale,“ praví dále,
„že s ním zbyla živa lidu toho
svoboda.“

Přistoupili mudrci a hadači:
„Jen se nad tím, králi, rmoutit neráči;
až se opět vrátí, můžeš křížovati,
když ji ubit tvoji žoldněři dnes
nestačí.“

Herodes jen chmurně řekl: „Tak, a ne“ –
Na Golgotách věků vidí břevno tesané. –
„Věřte slovu – znov a znovu
na kříž vbíta, sama zas vždy z mrtvých
povstane!“

PÍSEŇ JARNÍ

Přilétlo jaro na český luh,
vyletěl skřivan a vzletěl náš duch.
 Ó zjara, zjara
 ta peruť jará
ať letí v modrojas nad parnatý vzduch!

Dlouho ta zima tížila nás,
na čele chmury, na srdci mráz; –
 teď vzhůru, vzhůru!
 prolomí kůru,
co žije, co jásá, co zvítězí v nás.

Zlatého slunka svobody svit
v každé se tepně cítíme chvít,
 a když se chmouří
 na jarní bouři,
jak šiky borů hrom slyšíme znít.

Dub vedle dubu a ve sněti sněť,
muž podle muže nechme ji hřmět!
 Vtom blesků bití
 se řine k žití,
co v duši silno, a vypučí v květ.

Však stopy nezbude po mracích těch
a jaro bude nám ve větvích všech
 tak volně vlátí, –
 šťěstí se vrátí
do našich starých a nezborných Čech!

SVATÝ VÁCLAVE!

Svatý Václave,
české kníže, slyš!
hlasy k tobě pozvedáme
v nadhvězdnatou říš.

Tisíc tomu let,
cos byl kníže náš,
tobě byla řada věků
jako noční stráž.

Ale přes tvou zem
za těch tisíc let
vln jak mořem převalilo
všelikých se běd.

Ale tys je znal,
při svém lidu stál,
tys té země nezapomněl,
již jsi miloval.

V tísní duše své,
v číše hořkostech
jméno tvé za útočiště
měla na svých rtech.

V skvoucím brnění
slávou zářící,
v čele vojsk jels na své brůně
s černou orlicí.

Svatý Václave,
volá tě tvůj lid:
vrať své zemi požehnání,
vrať svým dětem klid!

Vnucen-li však boj,
v záři krvavé
bitvy veď, jaks dědy vodil,
svatý Václave!

MODLITBA

Bože velký, Bože všech,
Ty, jenž po svých národech
v slunci míru, v třesku zbrání
vážíš zmar i požehnání,
uslyš také lid svůj z Čech!

Jak nás bili, Tys to zřel,
že jsme vstali, Tys to chtěl!
Nechcem žádných divů více,
sami setřem hanu z líce,
sami setřem prach si z čel.

Volným býval kdys Tvůj lid,
bude zas, když bude chtít!
Spoj ho láskou s jeho hrudou,
naše ruce síti budou,
naše děti budou žít.

Ty jen rámě naše tuž,
dej, ať každý v svém je muž;
sil nás v boji, žehnej píli,
buď nám štít – a v těžké chvíli
všechny věrné Čechy sdruž!